نشریه مکتب *احیاء*، ۱(۱)، ۳۴-۳۹/ زمستان ۱۴۰۲
https://doi. 10.22034/1.1.34

مقالهٔ پژوهشی

تاریخ‌گرایی در اقدامات جدید شهری
(نمونهٔ مطالعاتی محور تانگ پارادایز شهر شیان کشور چین)

احسان دیزانی*
پژوهشگر دکتری تخصصی مرمت و احیاء بناها و بافت‌های تاریخی، دانشکدهٔ حفاظت و مرمت، دانشگاه هنر، اصفهان، اصفهان، ایران

اطلاعات مقاله
تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۲۹
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۵/۰۱
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۰۱
تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۱۰/۰۱

واژگان کلیدی
تاریخ‌گرایی، بازسازی، نوسازی، محور تانگ پارادایز، شیان، چین

چکیده
رویکردهای نو و کارآمد در اقدامات شهری عصر حاضر، باعث همگرایی قسمت‌های تاریخی شهرها با قسمت‌های جدید آن‌ها شده است. محوریت حفاظت از قسمت‌های تاریخی شهرها با به‌کار بستن راهکارهای متنوع، توسعه‌ای پایدار را برای این‌گونه شهرها رقم زده است. پروژهٔ تانگ پارادایز نمونه‌ای از رویکردی تاریخ‌گرایانه است به‌خصوص ساختمان‌های همجوار با محور اصلی آن، گویای معماری گذشتهٔ چین در عصر حاضر است. در این پژوهش، فرایند شهری پروژهٔ مذکور توسط تعاریف و منشورهای بین‌المللی حفاظت از میراث فرهنگی ارزیابی و تحلیل شده‌اند. هم‌چنین برای دستیابی به نتایج روشن، از اصطلاحات تخصصی حفاظت و تعاریف آن‌ها از تجربیات دیگر شهرهای تاریخی استفاده شده است. مقایسهٔ تطبیقی رهیافت ویژگی‌های مطالعهٔ موردی است. از سویی چنین فرایندی یا بازسازی گذشته، مانند بازسازی شهر ورشو بعد از جنگ بوده است و یا الگوگیری از معماری گذشتهٔ چین است. در حالی‌که معماری همجوار با محور اصلی پروژهٔ تانگ پارادایز تا حد تقلید و تکرار سبک‌های گذشتهٔ معماری چین است. بیان معماری فوق، معماری گذشتهٔ چین نبوده و بیان امروز آن نیز نیست و همین ویژگی، آن را تبدیل به یک معماری و شهرسازی جعلی کرده است. این پژوهش بر این فرض است که رویکرد تاریخ‌گرایی در الگوهای معماری و شهرسازی، تهدیدی بزرگ برای اصالت فضاهای تاریخی شهری است. برای نمونه در محور تانگ پارادایز شهر شیان، تکرار سبک‌های گذشتهٔ معماری و شهرسازی چین، باعث التقاط فضای تاریخی شهر شده است.

* نویسندهٔ مسئول: ۰۹۱۲۱۸۱۰۸۸۷، dizani.ehsan@gmail.com

This is an open access article disributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

[Downloaded from jors-sj.com on 2026-11-06]
[DOI: 10.22034/1.1.34]

مقدمه

امروزه اقدامات در محدوده‌های شهری تاریخی نه یک معزل شهری، بلکه فرصتی مغتنم برای مطلوب‌کردن زندگی مردم، معرفی فرهنگ بومی و در کنار این‌ها منافع سرشار اقتصادی به‌شمار می‌رود. در این میان کشور چین با درک این واقعیت، رویکردهای متنوعی را در مواجهه با قسمت‌های تاریخی شهرهای خود پیگیری می‌کند. چین در حال گذار به سمت کشوری پیشرفته بوده و سابقهٔ تاریخی آن، فرصتی مناسب در راستای توسعه‌یافتگی قلمداد می‌شود. از این‌رو معماری و شهرسازی جدید چین، به‌خصوص در دوران بعد از اصلاحات، رویکردی همه‌جانبه در راستای استفاده از فرصت فوق داشته است. به‌نظرمی‌رسد تاریخ‌گرایی مفید در شهرهای کشورهای پیشرفته، در برخی نقاط چین باعث تعریف گونه‌ای مداخلات شتاب‌زده شده و فعالیت‌های اجرایی در این حوزه بر اصول علمی پیشی گرفته‌اند. پردیس تانگ پارادایز، نمونهٔ بارزی از تاریخ‌گرایی معماری چین در مداخلات جدید شهری است. پروژهٔ مذکور واقع در شهر تاریخی شیان[1]، با عنوان یکی از بزرگترین پروژه‌های تاریخ‌گرایانهٔ شمال غرب چین در عصر حاضر است. در این پژوهش بعد از پرداختن به پیشینهٔ تحقیق، معرفی شهر تاریخی شیان و پروژه‌محور تانگ پارادایز[2]، به بررسی و تحلیل نوع مداخلهٔ تاریخ‌گرایانهٔ آن پرداخته شده است. مفاهیم مداخلات شهری بازسازی و یا نوسازی به همراه تجربیات جهانی مانند بازسازی شهر ورشو[3] با پروژهٔ مذکور مقایسهٔ تطبیقی شده‌اند. در این میان کنوانسیون‌ها و منشورهای بین‌المللی مرتبط، مبنای تحلیل و جمع‌بندی ویژگی‌های پروژهٔ تانگ پارادایز بوده است.

پروژهٔ تانگ پارادایز به‌دلیل برخورداری از ویژگی‌های تاریخ‌گرایی و جاذبه‌های گردشگری در مواردی متعددی مورد مطالعه و بررسی قرار گرفته است، به‌عنوان مثال در مقاله‌ای Luo Qi و Wen Zihan روش‌های برنامه‌ریزی و طراحی را از طریق کاربرد سبک طراحی باغ در سلسلهٔ تانگ در طراحی باغ‌های عمومی شهری مدرن به کمک نمونهٔ موردی تانگ پارادایز مطالعه کرده‌اند و آن را پروژه‌ای می‌دانند که مطابق با فرهنگ باغ کلاسیک و خلق فضای باز شهری و هماهنگ با نیازهای شهروندان معاصر است (Qi & Zihan, 2018, 11). از طرفی فضای فرهنگی شهری از نظر اجتماعی و اقتصادی از اهمیت بالایی برای توسعهٔ پایدار برخوردار است (Wang, Zhan, Xu & Yan, 2019, 502). در پروژه‌ای مشابه اما با رویکرد محافظتی در رابطه با باغ قوجیانگ در Chang'an باستان، Xinguo و همکارانش به‌منظور کشف قانون حفاظت و احیاء اماکن تاریخی در روند ساخت‌وساز شهری معاصر، امکان استفادهٔ انعطاف‌پذیر از مفهوم اصالت در روند حفاظت و احیاء اماکن تاریخی را بررسی کرده‌اند (Xinguo, Gang, Yingjis, Meihuo & Xuo, 2018, 63). وجود باغ در فضای شهری چین همواره از موضوعات مورد توجه بوده که روندی تکاملی را در طی سالیان دراز داشته است. از جملهٔ این فضاها می‌توان به Suzhou Gardens اشاره کرد که Zhang و Lian با بررسی بر روی پلان‌های این مجموعه سیر تکاملی پیوند آن با شهر را مطالعه کرده‌اند که نشان می‌دهد با بلوغ در رابطه با نظریه و تکنیک باغ‌سازی، ایجاد منظر غنی در مقیاس کوچک امکان‌پذیر شده است (Zhang & Lian, 2021,16). اهمیت اشاره به این پروژه در کنار پروژهٔ تانگ پارادایز از این جنبه است که باغ مذکور دارای اصالت تاریخی بوده در صورتی‌که ایدهٔ تانگ پارادایز از باغ‌سازی دورهٔ تانگ به‌منظور توسعهٔ گردشگری است.

معرفي شهر تاريخي شيان و پروژهٔ تانگ پارادايز

شیان در مرکز دشت Guanzhong قرار دارد و توسعهٔ آن مدیون زمین حاصل‌خیز وسیعی است که در آن واقع شده است. نام شیان به‌عنوان یکی از شش پایتخت بزرگ تاریخی چین، در طول سلسلهٔ مینگ[4] استفاده می‌شده است (Wu, 1979). در تاریخ چین، شیان از سلسلهٔ زو غربی[5] تا سلسلهٔ تانگ[6] پایتخت بوده که در مجموع حدود شانزده سلسله به مدت ۱۱۳۳ سال بوده است. شیان در بیش از یک‌سوم تاریخ چین از قرن یازدهم قبل میلاد مسیح به مدت ۳۰۰۰ سال، مرکز سیاسی، تاریخی و فرهنگی بوده است (Zhu & Wu, 2003).

سلسلهٔ تانگ (۹۰۷-۶۱۸ میلادی) و سلسلهٔ مینگ (۱۶۴۴-۱۳۶۸میلادی) نقش مهم و گسترده‌ای در الگوی شهری شیان داشته‌اند (XCUCRC, 2000). تانگ پارادایس دارای ۶۶/۷ هکتار ساختمان و بیست هکتار دریاچه بوده و با سرمایه گذاری ۱/۲ میلیارد یوان تأسیس شده است (Tang Paradise, 2021). پروژهٔ مذکور در سطح وسیعی در جنوب شرق شهر تاریخی شیان اجرا شده و برخی قسمت‌ها درحال انجام است و شامل محدوده‌های متنوعی مانند محور شهری، باغ‌ها، کاخ‌ها، آب نماهای وسیع و دیگر موارد است. موضوع Xi'an نمونه‌ای از تلاش‌های سطح محلی چین برای اجرای ملی‌گرایی از طریق تعریف‌کردن و قانونی‌کردن تولید و مصرف میراث و نمایش موضوعی که هم برای بازارهای محلی و هم بازار گردشگری بین‌المللی است (Zhu, 2018). با این حال، ساختار فضایی شهری آن به‌دلیل ناکافی‌بودن ادبیات تاریخی و یافته‌های باستان‌شناسی هنوز مبهم است. بنابراین منجربه ایجاد شکاف در دیدگاه‌ها و روش‌های تحقیق موجود می‌شود (Lu, 2018, 66). در حالی‌که Xi'an ممکن‌است دارای یک هویت تاریخی درخشان باشد اما شهر معاصر هنوز در جست‌وجوی سیمای شهری مناسب است. میراث باشکوه Xi'an گردشگری قابل توجهی را به خود جلب

[Downloaded from jors-sj.com on 2026-11-06]
[DOI: 10.22034/1.1.3

می‌کند اما هنوز تجارت قابل توجه، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی یا استعدادها برای کمک و پشتیبانی اقتصادی توسعهٔ منطقهٔ شهری نقش نبسته است (Rothschild, Alon & Fetscherin,2012, 96). در ادامه به تحلیل محور شهری تانگ پارادایز تصویر ۱ پرداخته شده است.

محور تانگ پارادایز؛ بازسازي[۷] ساختماني یا نوسازي[۸] شهري

واژگان، اصطلاحات تخصصی و تعاریف آن‌ها، نقش مبنایی در انتقال مفاهیم، پیشبرد و گسترش رویکردهای مداخلات شهری دارند. اهمیت واژگان، اصطلاحات و تعاریف تخصصی در زمینهٔ مداخلات شهری از دو جنبه مطرح است: نخست این‌که در جامعهٔ تخصصی برای انتقال مفاهیم علمی ناگزیر نیازمند استفاده از واژگان و تعاریف واحدی هستیم. در صورت وجود تناقض در این اصطلاحات و تعاریف، انتقال مفاهیم مورد نظر به‌درستی انجام نپذیرفته و فرایند ادراک مباحث تخصصی را با معضلات و مسائل پیچیده‌ای روبه‌رو خواهد کرد. دوم این‌که پیشبرد و گسترش هر علمی نیازمند پایه‌گذاری ادبیات تخصصی مربوطه، براساس واژگان، اصطلاحات و تعاریف واحد است. به عبارتی واژگان و اصطلاحات با تعاریف مشخص هستند که به جامعهٔ تخصصی امکان گسترش و پیشبرد علوم مختلف را می‌دهند (عرفانی و دیزانی، ۱۳۸۹، ۴۹) .در جستار حاضر واژگان مرتبط در پروژ، تانگ پارادایز «بازسازی» و «نوسازی» ارزیابی شده‌اند. از جمله موارد مورد استفاده در این جستار، کنوانسیون‌ها و منشورهای بین‌المللی مرتبط با پروژهٔ مذکور است. اهمیت پرداختن به کنوانسیون‌ها و منشورهای بین‌المللی در ارتباط با میراث فرهنگی هر کشور، در مادهٔ هشتم «سند نارا» این‌طور بیان شده است، باید بر یکی از اصول بنیادین یونسکو پای فشرد و این‌که میراث فرهنگی هر کشور میراث همگان است. مسئولیت میراث فرهنگی و مدیریت در درجهٔ اول با اجتماع فرهنگی است که آن را به‌وجود آورده است سپس بر عهدهٔ سایر کسانی که به آن اهمیت می‌دهند، است. اما علاوه بر این مسئولیت‌ها، رعایت کنوانسیون‌ها و منشورهای بین‌المللی که برای حفاظت از میراث فرهنگی تدوین شده‌اند، نیازمند توجه به اصول و مسئولیت‌های ناشی از آن‌ها است. برای هر جامعه برقراری توازن بین نیازهای خویش با نیازهای دیگر جوامع بسیار مطلوب است به شرط آن‌که دستیابی به این توازن موجب تضعیف ارزش‌های بنیادین ایشان نشود (یونسکو، ۱۳۸۸، ۸۸). به‌کارگیری این منشورها و کنوانسیون‌ها در ارزیابی پروژهٔ تانگ پارادایز، باعث می‌شود تحلیل و جمع‌بندی در این جستار برمبنای قوانین و دستورالعمل‌هایی باشد که در جامعهٔ بین‌المللی مطرح است و این پژوهش با اتکا به آن‌ها، نگرش‌های خود را ارائه می‌کند. استفاده از تعاریف واژگان بازسازی، نوسازی و تجربهٔ شهر

تصویر ۱. محور تانگ پارادایز شهر شیان از فراز پاگودای تاریخی، نمونه‌ای از تاریخ‌گرایی در مداخلات جدید شهری با استفاده از معماری دوران گذشته.
مأخذ: http://en.wikipedia.org.

[Downloaded from jors-sj.com on 2026-11-06]

[DOI: 10.22034/1.1.34]

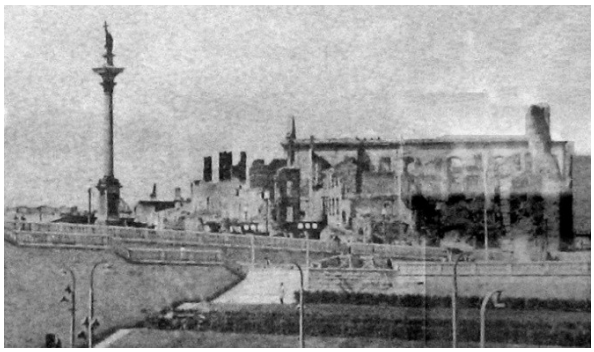
ورشو، کنوانسیون‌ها و منشورهای بین‌المللی مرتبط با پروژهٔ تانگ پارادایز، رهیافت تحلیل و جمع‌بندی ویژگی‌های پروژهٔ مذکور است.

بازسازی ساختمانی، دوباره ساختن بنایی که به‌دلیل نیاز به دسترسی یا بهره‌وری از جامعیت ساختاری-ساختمانی‌اش به میان می‌آید، بدون این‌که به ظرافت‌هایی که در گستره‌هایی هنری، تاریخی و زیبایی‌شناختی اشاره خاصی شود (فلامکی، ۱۳۸۴، ۶۴). برای نمونه، بازسازی بافت تاریخی شهر ورشو که به دست آلمان‌های نازیست در حد کامل تخریب شد براساس رولوه‌هایی (بازشناسی کالبدی بناها و محوطه‌ها) صورت گرفت که پیش‌تر و به مناسبتی دیگر تهیه شده بودند. در چند سال اول پس از بازسازی، ادبیات مکتوب اروپا این بازسازی تا حد جزئیات برابر با وضع پیشین را ستود. از سال‌های پایانی دههٔ ۱۹۶۰ به بعد، سخنی دیگر و بینش‌هایی متفاوت به میان آمدند که اصل مورد نظر لهستانی‌های وطن‌دوست را نفی نمی‌کردند اما شیوه‌هایی مدرن برای دستیابی به این هدف را به میان می‌آورند (همان) (تصاویر ۲ تا ۵).

در مادهٔ بیستم «منشور بورا» آمده است بازسازی تنها زمانی مقتضی و به‌جاست که مکانی به علت خرابی یا تغییر کامل نباشد و تنها زمانی‌که شواهد کافی برای بدل‌سازی حالت قبلی ساختار وجود دارد. در مواردی نادر، هنگامی‌که بازسازی بخشی از یک کاربری یا عملی باشد که اعتبار فرهنگی مکان را نگه می‌دارد، نیز ممکن است بازسازی درست باشد (ایکوموس، ۱۳۸۵، ۲۱). در ورشو جنگ باعث آسیب کلی شهر شد و به مدد برداشت‌های کالبدی از بناهای تاریخی، که قبل از جنگ تهیه شده بود، بازسازی ساختمانی صورت گرفت. ولیکن در محور تانگ پارادایز بناها آسیب ندیده و یا دگرگون نشده‌اند بلکه از نو ساخته شده‌اند. در مادهٔ هجدهم همین منشور آمده است مرمت و بازسازی می‌بایست به نحو فرهنگی وجوه مهم یک مکان را آشکار سازد (همان). این در حالی است که تقریباً تمام پروژهٔ تانگ پارادایز به جزء بنای پاگودا (Bjg Wild Goose Pogoda) به تازگی ساخته شده است (تصویر ۶).

از این‌رو رویکرد تاریخ‌گرایانهٔ محور تانگ پارادایز به‌طورکلی با بازسازی ساختمانی شهر ورشو متفاوت است و نمی‌توان آن را مانند ورشو بازسازی تاریخی دانست.

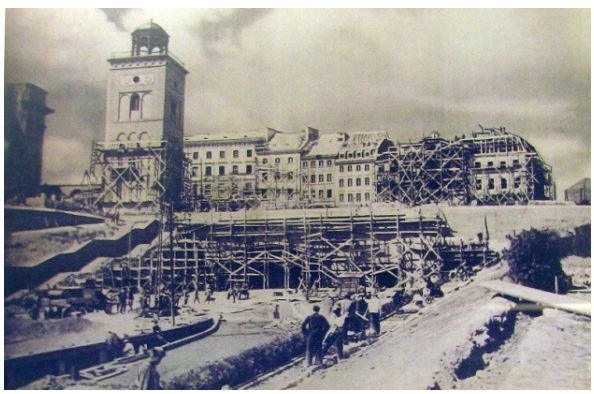
رویکرد تاریخ‌گرایانهٔ محور تانگ پارادایز نوعی بازسازی فرضی است و به دیگر سخن به‌گونه‌ای نوسازی شهری نزدیک است. نوسازی شهری را می‌توانیم با این معناها بیاوریم: الف) از میان برداشتن تمامی آن‌چه که هست و به‌جای آن، بناکردن فضایی نو. ب) اقدام برای این‌که فضای شهری طعم و بوی مکانی نوسازی شده بدهد بدون این‌که اقدامی که صورت می‌گیرد، الزاماً بر نوسازی ریشه‌ای و یکسره یا فراگیر تخریب-طرح‌ریزی از ریشهٔ نو-نوسازی بناها و شالودهٔ ساختاری‌ای جدید را به‌دنبال داشته باشد. ج) نوسازی وجه برونی و شکل

تصویر ۲. عکس قدیمی از تخریب بناهای تاریخی شهر ورشو در جنگ. عکس: احسان دیزانی، ۱۳۸۷، برگرفته از تصاویر تاریخی موجود در موزهٔ شهر ورشو.

تصویر ۳. بناهای تاریخی بازسازی‌شدهٔ شهر ورشو. عکس: احسان دیزانی، ۱۳۸۷.

تصویر ۴. عکس قدیمی از بناهای تاریخی درحال‌بازسازی در شهر ورشو بعد ازجنگ. عکس: احسان دیزانی، ۱۳۸۷، برگرفته از تصاویر تاریخی موجود در موزهٔ شهر ورشو.

تصویر ۵. بناهای تاریخی بازسازی‌شدهٔ شهر ورشو. عکس: احسان دیزانی، ۱۳۸۷.

[Downloaded from jors-sj.com on 2026-11-06]

[DOI: 10.22034/1.1.3]

تصویر ۶. پاگودای تاریخی (Bjg Wild Goose Pogod) بنای تاریخی اصیل موجود در محور تانگ پارادایز. عکس: احسان دیزانی، ۱۳۸۹.

تصویر ۷. بناهای عظیم جدیدی که با شیوهٔ معماری سلسلهٔ تانگ در کنارهٔ محور تانگ پارادایز ساخته شده‌اند. عکس: احسان دیزانی، ۱۳۸۹.

ظاهری بناهایی که در دو سمت معابر قرار می‌گیرند به‌گونه‌ای که برای عابران (حاضران، شاغلان و ساکنان) محلی بویی نو به مشام رسد (فلامکی، ۱۳۸۴، ۷۴). ساختمان‌های حاشیه‌محور تانگ پارادایز را می‌توان نوعی نوسازی شهری ارزیابی کرد که در آن تقلیدی از سبک معماری دوره‌ای خاص در یک محدودهٔ تاریخی، در عصر حاضر ایجاد شده است.

همان‌طور که Fang Wang و همکارانش در مقالهٔ خود مطرح می‌کنند محافظت از هویت و حفظ زندگی روزمره برای گردشگری شهر باستانی بسیار مهم است (Wang, Lu, Xu, Wu & Wu, 2019, 415) اما آن‌چه که در محور تانگ پارادایز اتفاق افتاده برخلاف این موضوع است زیرا به‌منظور ایجاد محور تانگ پارادایز هر آن‌چه از معماری گذشته بوده به جزء بنای پاگودای (Bjg Wild Goose Pogod) از میان برداشته شده و فضایی نو ایجاد شده است. تخریب بافت اطراف بنای تاریخی براساس «منشور ونیز» ممنوع است. در مادهٔ ششم «منشور ونیز» آمده است «حفاظت از یک اثر متضمن محافظت از شرایط محیطی در مقیاس آن است. هر جا که محیط سنتی وجود دارد باید نگه داشته شود. هیچ ساختمان جدید، تخریب یا اصلاحاتی که در روابط حجم و رنگ تغییر پدید می‌آورد، نباید اجازه داده شود» (ایکوموس، ۱۳۸۵، ۱۳). ویژگی‌های معماری پروژهٔ مذکور آن‌چنان با سبک معماری گذشته تطبیق دارد که با ترکیب برخی آثار تاریخی موجود مانند بنای اصیل پاگودای (Bjg Wild Goose Pogod) در آینده، احتمال برداشت از آن به‌عنوان مجموعه‌ای تاریخی وجود دارد (تصاویر ۷ و ۸).

به‌کاربردن سبک‌های گذشته در ساختمان‌های جدید واقع در محوطه‌های تاریخی به اتکاء ادعاهای زیبایی‌شناسانه، به عواقب نامیمونی منجر می‌شود. به هیچ‌صورت نباید اجازه داد که این عادت تداوم یابد و به هر شکلی این‌گونه خواسته‌ها و اقدامات عملی شود. این سیستم‌ها با آموزش بزرگ تاریخ مغایرت دارند. هیچ‌گاه بازگشت به گذشته به وقوع نپیوسته و هیچ‌گاه انسان از راهی که به‌پیش‌رفته بازنگشته است. شاهکارهای نسل گذشته به ما نشان می‌دهند که چگونه هر نسلی طریقهٔ ویژهٔ تفکر خود، اندیشه‌های زیبایی‌شناسی خود را داشته و به‌مثابهٔ انگیزه‌ای برای خلاقیت آزاد به مجموعهٔ منابع فنی ویژهٔ دورهٔ خود توجه کرده است. تقلید عاجزانهٔ گذشته، همان تن‌دادن به دروغ بوده و به معنای بالابردن «بدل» در حد «اصل» است چون هیچ‌گاه نمی‌توان شرایط کهن کار را تجدید کرد یا با به‌کاربردن فن جدید، بر آرمانی که امروزه پشت‌سر گذاشته شده نمی‌توان رسید و آن‌چه که به‌دست می‌آید ادعایی خالی از هرگونه زندگی و تحرک است (صمدی رندی، ۱۳۷۶، ۱۷۲). به دیگر سخن اصالت فضای تاریخی شهری، رکن فراموش‌شدهٔ پروژه‌محور تانگ پارادایز شهر شیان است.

نتیجه‌گیری

در شهرهای تاریخی، نباید اصول پذیرفته‌شدهٔ علمی مداخله را کم‌رنگ کرد چراکه رعایت‌نکردن این اصول باعث ایجاد شرایطی نامناسب در آینده است. محور تانگ پارادایز به‌دنبال تاریخ‌گرایی و بازآفرینی نقش جدید با محوریت تاریخ سلسلهٔ تانگ است. این خیابان و ساختمان‌های عظیمی که به سبک معماری تانگ در کنارهٔ آن ساخته شده‌اند استناد تاریخی ندارند. به عبارتی معماری سبک تانگ در محوطه‌ای تاریخی در عصر معاصر نوسازی یا بازسازی فرضی شده‌اند. ترکیب آثار معماری اصیل تاریخی باقی‌مانده با بیان معماری گذشته در عصر حاضر، بارزترین ایراد این پروژه است. گرچه از دیدگاه گردشگران شاید بیان عظمت گذشتهٔ معماری چین در عصر حاضر جالب باشد ولی هیچ‌گاه نظر متخصصان و علاقه‌مندان به اصالت شهرهای تاریخی را جلب نخواهد کرد. در نتیجه رویکرد تاریخ‌گرایی محض، بدون درنظرداشتن اصالت فضای شهری، باعث هم‌ترازی «اصل» با «بدل» و مخدوش‌شدن تاریخ حقیقی معماری در شهرهای تاریخی است.

پی‌نوشت‌ها

۱. Xian ۲. Paradise ۳. Tang ۴. Warsaw ۵. Ming ۶. Western Zhou ۷. Tang Reconstruction ۸. Renovation

[Downloaded from jors-sj.com on 2026-11-06]

[DOI: 10.22034/1.1.34]

تصویر ۸. بناهای عظیم جدیدی که با شیوهٔ معماری سلسلهٔ تانگ در کنارهٔ محور تانگ پارادایز ساخته شده‌اند. عکس: احسان دیزانی، ۱۳۸۹.

فهرست منابع

• ایکوموس. (۱۳۸۵). *منشورهای بین‌المللی حفاظت و مرمت بناها و محوطه‌های تاریخی* (ترجمهٔ باقر آیت‌الله‌زاده شیرازی). تهران: مؤسسهٔ فرهنگی ایکوموس ایران.

• صمدی رندی، یونس. (۱۳۷۶). *مجموعهٔ قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و معاهدات میراث فرهنگی کشور*. تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور.

• عرفانی، گوران و دیزانی، احسان. (۱۳۸۹). ساماندهی از واژه تا عمل، قرائت واژهٔ ساماندهی در مداخلات شهری. *باغ نظر*، ۷(۱۳)، ۴۹-۶۰.

• فلامکی، محمدمنصور. (۱۳۸۴). *نوسازی و بهسازی شهری*. تهران: سمت.

• یونسکو. (۱۳۸۸). *راهنمای اجرایی کنوانسیون میراث جهانی* (ترجمهٔ فرزین فردانش). تهران: دفتر منطقه‌ای یونسکو.

• Lu, G. (2018). Research on the Spatial Axis System of Xianyang in the Qin Dynasty Based on the Ancient Planning Tradition of Bianfang Zhengwei. *China City Planning Review*, 27 (2), 66-75.

• Qi, L. & Zihan, W. (2018). Application of Garden Design Style in Tang Dynasty to the Design of Modern City Public Gardens: A Case Study of Tang Paradise. *Journal of Landscape Research*, 10 (1), 11-14.

• Rothschild, N. H., Alon, I. & Fetscherin, M. (2012). The importance of historical Tang dynasty for place branding the contemporary city Xi'an. Journal of Management History, 18 (1), 96-104.

• *Tang Paradise.* (2021). Retrieved May 15, 2022 from http://en.shaanxi.gov.cn/tourism/aic/xa_2120/201712/t20171208_1595233.html.

• Wang, F., Lu, L., Xu, L., Wu, B. & Wu, Y. (2019). Alike but different: four ancient capitals in china and their destination images. *International Journal of Tourism Cities*, 9 (2), 415-429.

• Wang, Sh., Zhan, Y., Xu, Y. & Yan, Sh. (2019). A quantitative analysis of inequality of urban cultural space distribution in Xi'an. *Science China Technological Sciences,* 62, 502-510.

• Wu, B. L. (1979). *(A Brief Introduction to Xi'an History)*. Xi'an: Shanxi Renmin Press.

• XCUCRC, X. A. C. O. U. C. R. C. (2000). *(Xi'an Urban Construction Records Compilation)*. Xi'an: Xi'an Map Press.

• Xinguo, Z., Gang, Z., Yingjis, CH., Meihuo, Y. & Xuo, Y. (2018). The Principle of Authenticity and the Protection and Renewal of the Qujiang Site in Ancient Chang' an. *Joumal of landscape Research*, 10 (6), 63-70.

• Zhang, T. & Lian, Z. (2021). Research on the Distribution and Scale Evolution of Suzhou Gardens under the Urbanization Process from the Tang to the Qing Dynasty. *Land*, 10 (3), 281.

• Zhu, S. G. & Wu, H. Q. (2003). *(Historical changes and development of Xi'an)*. Xi'an: Xi'an Press.

• Zhu, Y. (2018). Uses of the past: negotiating heritage in Xi'an. *International Journal of Heritage Studies*, 24 (2), 181-192.

COPYRIGHTS

Copyright for this article is retained by the authors with publication rights granted to Revitalization School journal. This is an open access article disributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution License (http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

نحوهٔ ارجاع به این مقاله

دیزانی، احسان. (۱۴۰۲). تاریخ‌گرایی در اقدامات جدید شهری (نمونهٔ مطالعاتی‌محور تانگ پارادایز شهر شیان کشور چین). *مکتب احیاء*، ۱(۱)، ۳۴-۳۹.

URL: http://jors-sj.com/article-1-24-fa.html
DOI: 10.22034/1.1.34

[Downloaded from jors-sj.com on 2026-11-06]

[DOI: 10.22034/1.1.34]